

บทความวิจัย

ความสัมพันธ์ระหว่างเจตคติของพนักงานด้านความปลอดภัยกับพฤติกรรมด้านความปลอดภัยในการทำงานของพนักงานฝ่ายผลิตในอุตสาหกรรมยานยนต์

นายมนตรี จันทร์เพชร*

ผู้จัดการฝ่ายโลหะ บริษัท ฮอนด้า ออโตโมบิล (ประเทศไทย) จำกัด

*ผู้รับทุนประสานงาน โทรศัพท์ 08 1806 2698 อีเมล: montrichanphet@gmail.com DOI: 10.14416/j.bid.2021.03.018

รับเมื่อ 23 สิงหาคม 2564 แก้ไขเมื่อ 10 ตุลาคม 2564 ตอรับเมื่อ 8 พฤศจิกายน 2564 เผยแพร่ออนไลน์ 14 ธันวาคม 2564

© 2021 King Mongkut's University of Technology North Bangkok. All Rights Reserved.

บทคัดย่อ

การศึกษาเรื่องความสัมพันธ์ระหว่างเจตคติของพนักงานด้านความปลอดภัยในการทำงานกับพฤติกรรมด้านความปลอดภัยในการทำงานของฝ่ายผลิตขึ้นส่วนในอุตสาหกรรมยานยนต์ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา 1) เจตคติของพนักงานด้านความปลอดภัย 2) พฤติกรรมด้านความปลอดภัยในการทำงานของพนักงานฝ่ายผลิตขึ้นส่วนในอุตสาหกรรมยานยนต์ 3) ความสัมพันธ์ระหว่างเจตคติของพนักงานด้านความปลอดภัยในการทำงานเป็นการศึกษาเชิงปริมาณ (Quantitative Research) ประชากร ได้แก่ พนักงานที่เกี่ยวข้องกับการทำงานของฝ่ายผลิตขึ้นส่วนในอุตสาหกรรมยานยนต์ เครื่องมือในการศึกษา ได้แก่ แบบสอบถาม (Questionnaire) วิเคราะห์ข้อมูลด้วยค่าความถี่ (Frequency) ค่าร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน S.D t- test F- test ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของ Pearson (Pearson's Correlation Coefficient) ผลการศึกษา พบว่าพนักงานส่วนใหญ่เป็นชาย มีอายุต่ำกว่า 28 ปี มีระยะเวลาปฏิบัติงานน้อยกว่า 5 ปี และมีวุฒิการศึกษาต่ำกว่าระดับปริญญาตรี โดยปฏิบัติงานในตำแหน่งพนักงาน ปฏิบัติงานในหน่วยงานเกี่ยวข้องกับการผลิตในอุตสาหกรรมยานยนต์ ผลการศึกษา พบว่า พนักงานมีเจตคติด้านความปลอดภัยในการทำงาน และพฤติกรรมด้านความปลอดภัยในการทำงานในระดับมากที่สุด และเมื่อจำแนกเป็นรายข้อ พบว่า เจตคติด้านความปลอดภัยในการทำงานอันดับแรก ได้แก่ ความสุขที่ได้ทำงานในสถานที่ที่สะอาดปราศจากเชื้อโรค ส่วน พฤติกรรมด้านความปลอดภัยในการทำงาน เมื่อจำแนกเป็นรายข้อ พบว่า อันดับแรก ได้แก่ การสวมใส่อุปกรณ์ป้องกันอันตรายส่วนบุคคลที่บริษัทจัดให้เมื่อปฏิบัติงาน เจตคติของพนักงานด้านความปลอดภัยในการทำงานมีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมด้านความปลอดภัยในการทำงานของพนักงานฝ่ายผลิตในอุตสาหกรรมยานยนต์ในทิศทางเดียวกันอยู่ในระดับสูงมาก

คำสำคัญ: เจตคติ ความปลอดภัย พฤติกรรมของพนักงาน ในการทำงาน

Research Article

The Relationship between Employees' Safety Attitudes and Work Safety Behavior at Work of Employees in the Automotive Manufacturing Industry

Montri Chanphet*

Ferrous Department Manager, Honda Automobile Thailand Co. Ltd.

*Corresponding Author, Tel. 08 1806 2698, E-mail: montrichanphet@gmail.com DOI: 10.14416/j.bid.2021.03.018

Received 23 August 2021; Revised 10 October 2021; Accepted 8 November 2021; Published online: 14 December 2021

© 2021 King Mongkut's University of Technology North Bangkok. All Rights Reserved.

Abstract

The study aimed to investigate 1) employees' safety attitudes; 2) safety behavior at work of employees in the automotive manufacturing sector; 3) the relationship between employees' safety attitudes and safety behavior at work of employees in the automotive manufacturing sector. The sample included employees of the vehicle parts and accessories manufacturing industry. The questionnaire served as the instrument for collecting data. Statistical tools for data analysis consisted of frequency, percentage, mean, standard deviation, t-test, F-test, Pearson's Correlation Coefficient. As results, the majority of the workers were male, aged under 28 years, possessing less than five years' experience, with qualifications below a bachelor degree level. The results revealed that employees' safety attitudes and employees' safety behavior at work were at the highest levels. The highest priority occupational safety attitude was the satisfaction in a clean work environment. The top priority of employees' behavior at work was the use of personal protective equipment at while working. The relationship between employees' safety attitudes and safety behavior at work was positive in the same direction at the highest level.

Keywords: Attitude, Safety, Employees' behaviour, At work

Please cite this article as: Chanphet, M. (2021). The Relationship between Attitude towards Safety and Safety Behavior of Manufacturing Employees in the Automotive Industry. *Journal of Business and Industrial Development*, 1(3), 14 – 23.

1. บทนำ

ธุรกิจอุตสาหกรรมยานยนต์ในประเทศไทยมีความสำคัญต่อเศรษฐกิจของประเทศไทย ในฐานะผู้ผลิตรถยนต์ รถจักรยานยนต์และผู้ผลิตชิ้นส่วนยานยนต์ เพื่อจำหน่ายในประเทศและสามารถจำหน่ายส่งออกไปยังต่างประเทศทั่วโลก ในการผลิตรถยนต์ต้องมีการประกอบชิ้นส่วนต่าง ๆ เพื่อให้เป็นไปตามรุ่นและรูปแบบของรถยนต์ จึงต้องอาศัยอุตสาหกรรมที่ผลิตชิ้นส่วนยานยนต์ เพื่อให้สามารถนำไปประกอบในงานของอุตสาหกรรมยานยนต์ เนื่องจากความต้องการสูงทำให้พนักงานในอุตสาหกรรมผลิตชิ้นส่วนมีการปฏิบัติงานต่อเนื่องตลอดเวลา ทำให้มักไม่ค่อยมีเวลาที่จะจัดการกับสภาพแวดล้อมให้มีความสะอาด ปราศจากเชื้อโรคและฝุ่น รวมทั้งขยะที่เป็นวัสดุของเสียหรือเหลือใช้และจัดเก็บให้มีความเป็นระเบียบเรียบร้อยซึ่งเป็นความเสี่ยงที่มีระดับสูงในด้านความปลอดภัยในหน่วยงานผลิตซึ่งจะส่งผลให้เกิดปัญหาในด้านสุขอนามัย สุขภาพและความปลอดภัยที่อาจเกิดเป็นอุบัติเหตุ ที่นำความสูญเสียมาสู่พนักงานและองค์กรด้วย จากการที่พบว่าในการปฏิบัติงานพนักงานต้องทำงานร่วมกันในจุดปฏิบัติงานและมีการเดินติดต่อประสานงานกัน การอยู่รวมกันเป็นจำนวนมากที่มีทั้งเครื่องจักรกล วัสดุอุปกรณ์ ย่อมทำให้พื้นที่ในบริเวณการทำงานเป็นพื้นที่ที่อาจไม่ปลอดภัยได้ ถ้าพนักงานไม่มีเจตคติที่ดีต่อการรักษาความปลอดภัยในการทำงาน ความไม่ปลอดภัยอาจเกิดจากความไม่ตระหนักรู้ในวิธีการปฏิบัติงานที่ถูกต้องตามขั้นตอนและกระบวนการทำงาน หรือความประมาทเลินเล่อไม่ใส่ใจต่อกฎเกณฑ์ที่กำหนดในด้านความปลอดภัยในการปฏิบัติงาน ทำให้พนักงานเกิดอุบัติเหตุในขณะที่ปฏิบัติงาน ดังปรากฏอยู่ในข่าวที่พนักงานสูญเสียอวัยวะของร่างกายที่ทำให้เกิดการพิการและขาดความสามารถในการทำงาน รวมทั้งขาดคุณภาพชีวิตในการดำเนินชีวิต การสร้างคุณภาพชีวิตในการทำงานให้แก่สมาชิกขององค์กรหรือคนงานในโรงงานอุตสาหกรรมจึงมีความจำเป็นอย่างมากสำหรับตัวพนักงาน และสำหรับองค์กรที่จะได้ลดต้นทุนในด้านการรักษาพยาบาลพนักงานและลดความเสี่ยงในการสูญเสียขององค์กร เช่น การเกิดอัคคีภัย เป็นต้น การมีเจตคติที่ดีต่อความปลอดภัยของตนเองในฐานะผู้ปฏิบัติงานและทรัพย์สินขององค์กร จะทำให้การทำงานในโรงงานอุตสาหกรรมมีความสุขและสบายในความปลอดภัยจากสรรพสิ่งต่าง ๆ ที่เชื่อได้ว่ามาจากสภาพแวดล้อมและบรรยากาศในการทำงานที่รู้สึกว่าจะไม่มีความปลอดภัย ซึ่งจากการศึกษา พบว่าความรู้ที่คิดว่าตนทำงานในงานที่ไม่ปลอดภัยจะส่งผลให้ร่างกายเกิดความเครียด และส่งผลต่อผลิตภาพของอุตสาหกรรมด้วย การศึกษาเรื่องความสัมพันธ์ระหว่างเจตคติของพนักงานด้านความปลอดภัยกับพฤติกรรมด้านความปลอดภัยในการทำงานในอุตสาหกรรมชิ้นส่วนยานยนต์ จะเป็นแนวทางในการสร้างความตระหนักรู้และค้นหาสาเหตุในการเกิดอุบัติเหตุในการทำงานอันเนื่องมาจากเจตคติด้านความปลอดภัยที่สัมพันธ์กับและพฤติกรรมด้านความปลอดภัยในการทำงาน เพื่อการพัฒนาปรับปรุงด้านความปลอดภัย เนื่องจากเจตคติด้านความปลอดภัยในการทำงานของพนักงานช่วยให้สามารถลดการเกิดอุบัติเหตุจากการทำงานของพนักงานได้ และสามารถนำผลการวิจัยไปปรับเจตคติด้านความปลอดภัยให้แก่พนักงานเพื่อลดจำนวนอุบัติเหตุในการทำงาน รวมทั้งสามารถนำไปพัฒนาและดำเนินงานฝึกอบรมด้านความปลอดภัยเป็นการเพิ่มขีดความสามารถในการดำเนินกิจกรรมด้านความปลอดภัย ให้บรรลุเป้าหมายอันเป็นประโยชน์ต่อพนักงานและองค์กรต่อไป

1.1 วัตถุประสงค์ของงานวิจัย

1.1.1 เพื่อศึกษาเจตคติด้านความปลอดภัย ของพนักงานฝ่ายผลิตในอุตสาหกรรมยานยนต์

1.1.2 เพื่อศึกษาพฤติกรรมด้านความปลอดภัยในการทำงานของพนักงานฝ่ายผลิตในอุตสาหกรรมยานยนต์

1.1.3 เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างเจตคติด้านความปลอดภัยกับพฤติกรรมด้านความปลอดภัยในการทำงานของพนักงานฝ่ายผลิตในอุตสาหกรรมยานยนต์

2. วิธีการวิจัย

2.1 ขอบเขตของการวิจัย

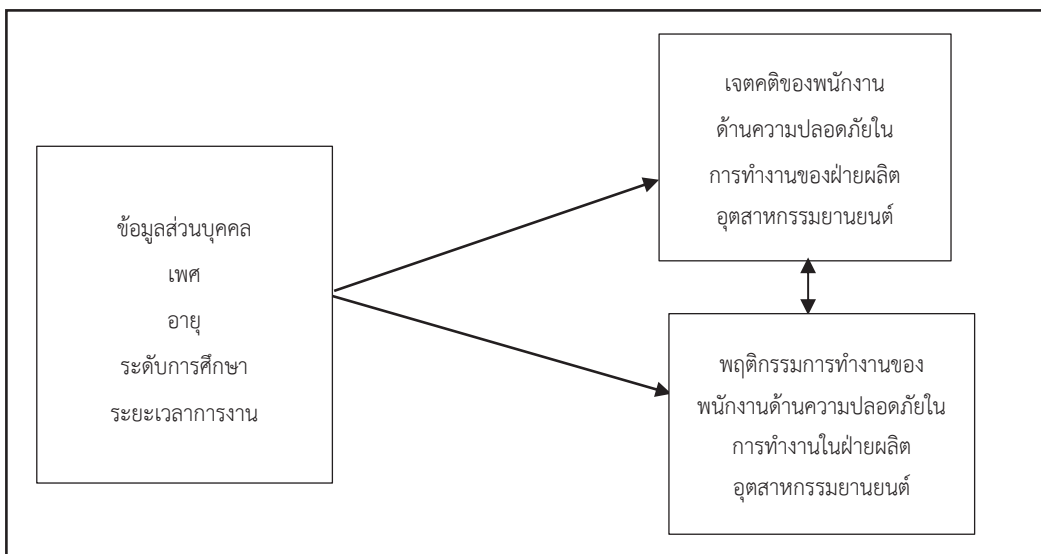
การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ ด้วยวิธีการสำรวจ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถาม มีขอบเขตของการวิจัย ดังนี้

2.1.1 ขอบเขตด้านประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร ได้แก่ พนักงานที่ปฏิบัติงานในภาคการผลิตชิ้นส่วนในอุตสาหกรรมยานยนต์ ทำการสุ่มตัวอย่างได้กลุ่มตัวอย่าง เป็นพนักงานระดับปฏิบัติการและระดับผู้บริหาร จำนวน 227 คน

2.1.2 ขอบเขตด้านเนื้อหา

ขอบเขตด้านเนื้อหา ได้แก่ แนวคิดและทฤษฎีด้านเจตคติ พฤติกรรมการทำงาน และ ความปลอดภัยในโรงงานอุตสาหกรรม เพื่อจัดทำกรอบแนวคิดในการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างเจตคติของพนักงานด้านความปลอดภัยในการทำงานกับพฤติกรรมด้านความปลอดภัยในการทำงานของฝ่ายผลิตในอุตสาหกรรมยานยนต์ โดยมีกรอบแนวคิดในการศึกษา ดังรูปที่ 1

รูปที่ 1 กรอบแนวคิดการศึกษา

3. ผลการวิจัย

3.1 ผลการวิเคราะห์ปัจจัยส่วนบุคคลของพนักงาน

พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามเป็นเพศชาย คิดเป็นร้อยละ 96.04 และเพศหญิง คิดเป็นร้อยละ 3.96 มีอายุระหว่าง 18-28 ปี คิดเป็นร้อยละ 48.02 รองลงมา ได้แก่ ผู้ที่มีอายุระหว่าง 28 – 38 ปี คิดเป็นร้อยละ 35.24 ผู้ที่มีอายุระหว่าง 38 – 48 ปี คิดเป็นร้อยละ 14.54 และผู้ที่มีอายุ 48 ปี ขึ้นไป คิดเป็นร้อยละ 2.20 ตามลำดับ มีระยะเวลาในการปฏิบัติงาน ต่ำกว่า 5 ปี คิดเป็นร้อยละ 48.90 รองลงมา ได้แก่ ผู้ที่มีระยะเวลาในการปฏิบัติงาน 5 – 10 ปี คิดเป็นร้อยละ 11.45 และผู้ที่มีระยะเวลาในการปฏิบัติงาน 11 ปี ขึ้นไป คิดเป็นร้อยละ 39.65 ตามลำดับ มีการศึกษาต่ำกว่าระดับปริญญาตรี คิดเป็นร้อยละ 90.31 รองลงมา ได้แก่ ผู้ที่มีระดับการศึกษาระดับปริญญาตรี คิดเป็นร้อยละ 8.81 และผู้ที่มีระดับการศึกษาสูงกว่าปริญญาตรี คิดเป็นร้อยละ 0.88 ตามลำดับ

3.2 ผลการวิเคราะห์ระดับเจตคติของพนักงานด้านความปลอดภัยในการทำงานและพฤติกรรมการทำงานของฝ่ายผลิตในอุตสาหกรรมยานยนต์

3.2.1 ผลการวิเคราะห์ระดับเจตคติของพนักงานด้านความปลอดภัยในการทำงานของฝ่ายผลิตในอุตสาหกรรมยานยนต์

ตารางที่ 3.1 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของเจตคติด้านความปลอดภัยในการทำงาน

เจตคติด้านความปลอดภัยในการทำงาน	\bar{X}	S.D	ระดับความคิดเห็น
1. ขอให้บริเวณที่ทำงานปราศจากสิ่งรกรุงรัง	4.72	0.67	มากที่สุด
2. รู้สึกไม่สบายใจที่ไม่ได้จัดเครื่องมือให้เป็นที่	4.39	0.70	มาก
3. มีความสุขที่ได้ทำงานในสถานที่ที่สะอาดปราศจากเชื้อโรค	4.81	0.53	มากที่สุด
4. รู้สึกไม่พอใจที่พนักงานทิ้งขว้างสิ่งของไม่เป็นที่เป็นทาง	4.56	0.76	มากที่สุด
5. รู้สึกว่าไม่ชอบที่มีขยะของเหลือใช้ทิ้งไว้ข้ามวัน	4.53	0.65	มากที่สุด
6. รู้สึกชอบเพื่อนที่ดักเตือนให้ระวังเรื่องความปลอดภัยในการทำงาน	4.62	0.60	มากที่สุด
7. รู้สึกชอบที่พนักงานรักษาความสะอาดในบริเวณที่ทำงาน	4.48	0.60	มาก
8. มักพิจารณาถึงผลดีและผลเสียไว้ล่วงหน้าก่อนเสมอ	4.52	0.60	มากที่สุด
9. รู้สึกชอบที่องค์กรมีสำรวจความปลอดภัยในการทำงานของพนักงาน	4.46	0.57	มาก

ตารางที่ 3.1 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของเจตคติด้านความปลอดภัยในการทำงาน (ต่อ)

เจตคติด้านความปลอดภัยในการทำงาน	\bar{X}	S.D	ระดับความคิดเห็น
10. รู้สึกดีที่องค์กรมีการแก้ปัญหาในการปฏิบัติในหน้าที่รับผิดชอบให้เกิดความปลอดภัย	4.40	0.64	มาก
ค่าเฉลี่ยรวม	4.55	0.37	มากที่สุด

จากตารางที่ 3.1 พบว่าพนักงานมีระดับเจตคติด้านความปลอดภัยในการทำงาน ภาพรวม ในระดับมากที่สุด มีค่าคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 4.55 และเมื่อจำแนกเป็นรายข้อ พบว่าพนักงานมีเจตคติด้านความปลอดภัยในการทำงานที่มีระดับมากที่สุด อันดับแรก ได้แก่ มีความสุขที่ได้ทำงานในสถานที่ที่สะอาดปราศจากเชื้อโรค รองลงมาได้แก่ ชอบให้บริเวณที่ทำงานปราศจากสิ่งรกรุงรัง และจะตักเตือนเพื่อนให้ระวังเรื่องความปลอดภัย

3.2.2 ผลการวิเคราะห์เกี่ยวกับระดับของพฤติกรรมด้านความปลอดภัยในการทำงานของฝ่ายผลิตในอุตสาหกรรมยานยนต์

ตารางที่ 3.2 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของพฤติกรรมด้านความปลอดภัยในการทำงาน

พฤติกรรมด้านความปลอดภัยในการทำงาน	\bar{X}	S.D	ระดับพฤติกรรม
1. ท่านศึกษาระเบียบและกฎความปลอดภัยในการทำงาน	4.55	0.56	มากที่สุด
2. ท่านปฏิบัติตามกฎความปลอดภัยในการทำงานขององค์กร	4.73	0.50	มากที่สุด
3. ท่านปฏิบัติตามขั้นตอนการทำงานอย่างเคร่งครัดเพื่อความปลอดภัย	4.72	0.49	มากที่สุด
4. ท่านศึกษาคู่มือการใช้อุปกรณ์หรือเครื่องจักรก่อนลงมือปฏิบัติงานเพื่อความปลอดภัย	4.51	0.58	มากที่สุด
5. ท่านตรวจเช็คความพร้อมของอุปกรณ์หรือเครื่องจักรก่อนและหลังการใช้งานเพื่อให้อยู่ในสภาพที่ดี	4.67	0.57	มากที่สุด
6. ท่านสวมใส่อุปกรณ์ป้องกันอันตรายส่วนบุคคลที่บริษัทจัดให้เมื่อปฏิบัติงาน	4.86	0.34	มากที่สุด
7. ท่านปฏิบัติตามป้ายหรือเครื่องหมายความปลอดภัยอย่างเคร่งครัด	4.72	0.48	มากที่สุด
8. ท่านให้ความร่วมมือในการเข้าร่วมกิจกรรมเกี่ยวกับการส่งเสริมความปลอดภัยในการทำงานที่องค์กรจัดขึ้น	4.59	0.55	มากที่สุด

ตารางที่ 3.2 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของพฤติกรรมด้านความปลอดภัยในการทำงาน (ต่อ)

พฤติกรรมด้านความปลอดภัยในการทำงาน	\bar{X}	S.D	ระดับพฤติกรรม
9. ท่านหยุดปฏิบัติงานทันที ถ้าพบว่าเครื่องจักรชำรุด หรือทำงานผิดปกติเพื่อป้องกันอุบัติเหตุ	4.64	0.59	มากที่สุด
10. ท่านดูแลรักษาความสะอาดบริเวณพื้นที่ปฏิบัติงานเพื่อสุขอนามัยในที่ทำงาน	4.62	0.53	มากที่สุด
11. ท่านนำความรู้ที่ได้รับจากการฝึกอบรมในเรื่องความปลอดภัยในการทำงานไปใช้ในการปฏิบัติงานจริง	4.63	0.51	มากที่สุด
ค่าเฉลี่ยรวม	4.66	0.34	มากที่สุด

จากตารางที่ 3.2 พบว่าพนักงานมีพฤติกรรมในการทำงาน ด้านความปลอดภัยในภาพรวม ในระดับมากที่สุด โดยมีค่าคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 4.66 และเมื่อจำแนกเป็นรายข้อ พบว่า ความปลอดภัยในการทำงาน ในระดับมากที่สุดอันดับแรก ได้แก่ สวมใส่อุปกรณ์ป้องกันอันตรายส่วนบุคคลที่บริษัทจัดให้เมื่อปฏิบัติงาน รองลงมาได้แก่ ปฏิบัติตามกฎหมายความปลอดภัยในการทำงานของบริษัท และปฏิบัติตามป้ายหรือเครื่องหมายความปลอดภัยอย่างเคร่งครัด

4.2.3 ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างเจตคติด้านความปลอดภัยในการทำงาน กับพฤติกรรมด้านความปลอดภัยในการทำงานของฝ่ายผลิตในอุตสาหกรรมยานยนต์

ตารางที่ 3.3 การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างเจตคติด้านความปลอดภัยในการทำงานกับพฤติกรรมด้านความปลอดภัยในการทำงานของฝ่ายผลิตในอุตสาหกรรมยานยนต์

ปัจจัย	เจตคติด้านความปลอดภัย และ พฤติกรรมด้านความปลอดภัยในการทำงานของพนักงาน			
	\bar{X}	S.D	Sig (2-tailed)	Pearson Correlation
เจตคติด้านความปลอดภัยในการทำงาน	4.55	0.37	0.000	.900***
พฤติกรรมด้านความปลอดภัยในการทำงาน	4.66	0.34	0.000	.811***

จากตารางที่ 3.3 ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างเจตคติด้านความปลอดภัยกับพฤติกรรมด้านความปลอดภัยในการทำงานของฝ่ายผลิตในอุตสาหกรรมยานยนต์ที่มีค่า Sig (2-tailed) เท่ากับ 0.000 และค่า Pearson Correlation เท่ากับ .900

สรุปได้ว่า เจตคติด้านความปลอดภัยกับพฤติกรรมด้านความปลอดภัยในการทำงานของฝ่ายผลิตในอุตสาหกรรมยานยนต์มีความสัมพันธ์ไปในทิศทางเดียวกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 มีความสัมพันธ์กันในระดับสูงมาก

4. อภิปรายผล

จากการวิจัยเรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างเจตคติของพนักงานด้านความปลอดภัยกับพฤติกรรมด้านความปลอดภัยในการทำงานของฝ่ายผลิตในอุตสาหกรรมยานยนต์ สามารถอภิปรายผลการวิจัยได้ ดังนี้

ผลการศึกษาเจตคติของพนักงานด้านความปลอดภัยของพนักงานฝ่ายผลิต ในอุตสาหกรรมยานยนต์อยู่ในระดับมากที่สุด โดยพบว่า พนักงานฝ่ายผลิตในอุตสาหกรรมยานยนต์มีความสุขที่ได้ทำงานในสถานที่ที่สะอาดปราศจากเชื้อโรค ซึ่งเจตคติเป็นความรู้สึกภายในของบุคคลที่มีต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่ง อันเป็นผลมาจากประสบการณ์การเรียนรู้เกี่ยวกับสิ่งนั้น และความรู้สึกดังกล่าวจะเป็นตัวกำหนดให้บุคคลนั้นแสดงพฤติกรรมหรือแนวโน้มของการตอบสนองต่อสิ่งนั้นในทิศทางใดทิศทางหนึ่ง โดยเฉพาะจึงอาจเป็นแนวทางที่สนับสนุนหรือโต้แย้งคัดค้านได้ แต่ในฝ่ายผลิตในอุตสาหกรรมยานยนต์แห่งนี้พบว่าเจตคติเป็นไปในทิศทางสนับสนุนกันในทางที่ดีและพนักงานมีความสุข กับคุณภาพชีวิตในการทำงาน ที่ส่งผลให้เกิดความผูกพันต่อองค์กร [1] และความรู้สึกความชอบในงานยังลดความเครียดในการทำงานด้วย [2] เนื่องจากถ้าสภาพแวดล้อมของสถานที่ทำงานไม่ดีนอกจากจะทำให้รู้สึกไม่ปลอดภัยในการทำงานแล้ว ยังสร้างความรู้ที่ไม่ดีต่อองค์กรด้วยเช่นกัน

ในด้านพฤติกรรมการทำงาน ผลการศึกษาพบว่าพนักงานแสดงพฤติกรรมด้านความปลอดภัยในการทำงานของพนักงานฝ่ายผลิตในอุตสาหกรรมยานยนต์ โดยมีพฤติกรรมที่จะสวมใส่อุปกรณ์ป้องกันอันตรายส่วนบุคคลที่บริษัทจัดให้และจะปฏิบัติตามกฎความปลอดภัยในการทำงานของบริษัท ทำงานตามขั้นตอนการทำงาน ปฏิบัติตามป้ายหรือเครื่องหมายความปลอดภัยอย่างเคร่งครัด แสดงว่าพนักงานคำนึงถึงเรื่องความปลอดภัย เช่น การศึกษาข้อกำหนดของเครื่องมืออุปกรณ์ การตรวจเช็คความพร้อมของเครื่องจักรหรืออุปกรณ์และจะปฏิบัติตามกฎความปลอดภัยในการทำงานซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาที่เกี่ยวข้องกับความปลอดภัยในการทำงานในอุตสาหกรรมการก่อสร้างเนื่องจากเป็นงานในอุตสาหกรรมหนักเช่นกัน และพบว่าพนักงานมักได้รับอุบัติเหตุจากการทำงานกับเครื่องมือและสารที่เป็นวัสดุอันตรายถ้าไม่สวมใส่อุปกรณ์ป้องกันอันตราย [3]

ผลการศึกษา พบว่าความสัมพันธ์ระหว่างเจตคติของพนักงานด้านความปลอดภัยกับพฤติกรรมด้านความปลอดภัยในการทำงานมีผลที่แสดงความสัมพันธ์กันในทิศทางเดียวกันและอยู่ในระดับสูงมาก แสดงว่ายิ่งพนักงานเห็นด้วยกับการทำงานที่ความปลอดภัยมากเท่าใด ก็จะทำให้มีพฤติกรรมการมีส่วนร่วมในการให้ความสำคัญกับพฤติกรรมด้านความปลอดภัยในการทำงานมากขึ้นตามไปด้วยเมื่อเปรียบเทียบระดับของความสัมพันธ์โดยใช้เกณฑ์อ้างอิง [4] และสอดคล้องกับการศึกษาพฤติกรรมการรับรู้พฤติกรรมเสี่ยงด้านความปลอดภัยกับพฤติกรรม

การปฏิบัติตามหลักการ 5 ส [5] แสดงว่าการรับรู้จะนำไปสู่การสร้างเจตคติที่ดีต่อความปลอดภัยและส่งผลให้แสดงพฤติกรรมที่ปลอดภัยในการทำงาน การที่พบว่า เจตคติมีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมด้านความปลอดภัยในการทำงานในระดับสูงมาก แสดงว่า เจตคติที่ดีต่องานจะทำให้บุคคลรักในงานและพยายามปรับปรุงงานให้การทำงานมีคุณภาพต่องาน ซึ่งก่อให้เกิดความรู้สึกทางจิตใจที่สนองต่องานในรูปของความรู้สึกพอใจหรือไม่พอใจและพร้อมที่จะกระทำให้สอดคล้องกับความชอบหรือไม่ชอบของบุคคลต่อการทำงานนั้น โดยรวมเอาความรู้สึกหรือความเชื่อที่ว่าสิ่งนั้นมีประโยชน์หรือโทษไว้ด้วย [6] เจตคติที่เกี่ยวข้องกับงานอาจแบ่งออกได้ ได้แก่ ความพึงพอใจในงาน เจตคติที่มีต่องานที่ทำจะไม่แสดงพฤติกรรมที่เสี่ยงกับความปลอดภัย มีระดับความพึงพอใจในงานที่ทำอย่างไร ซึ่งจะเชื่อมโยงไปสู่ความผูกพันต่องานทำให้ได้ผลงานออกมาดี ทั้งเจตคติที่ดีต่องานยังส่งผลให้อัตราการขาดงานและลาออกจากงานต่ำ พนักงานที่มีความจงรักภักดีต่อองค์กร ทำงานมานาน จะมีเจตคติและพฤติกรรมด้านความปลอดภัยอยู่ในระดับสูงซึ่งเกี่ยวข้องกับคุณภาพและประสิทธิภาพงานจะสูงด้วยเช่นกัน [7] และผลการทดสอบสัมพันธ์ระหว่างเจตคติของพนักงานด้านพฤติกรรมด้านความปลอดภัยในการทำงานได้อยู่ในระดับมากที่สุด อาจเชื่อมโยงมาสู่เจตคติต่องานและกับการที่บุคคลมีความรู้ความเข้าใจต่อสภาพการณ์ต่าง ๆ ตลอดจนความคิดเห็นที่มีพื้นฐานจากการเรียนรู้ [8] และประสบการณ์ในการทำงานของบุคคลเพื่อให้มีความสะอาดและปราศจากสิ่งขีดขวาง [5] เนื่องจากสภาพแวดล้อมที่ดีจะทำให้พนักงานเกิดความตระหนักและเคยชินกับสภาพแวดล้อมที่ดีภายในที่ทำงานด้วย [4][9]

5. สรุปและข้อเสนอแนะ

5.1 สรุปผลการวิจัย เรื่อง การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างเจตคติของพนักงานด้านความปลอดภัยในการทำงานกับพฤติกรรมด้านความปลอดภัยในการทำงานของฝ่ายผลิตในอุตสาหกรรมยานยนต์

ประชากร ได้แก่ บุคลากรที่ปฏิบัติงานในฝ่ายผลิตอุตสาหกรรมยานยนต์ ซึ่งส่วนใหญ่เป็นเพศชาย มีอายุระหว่าง 18-28 ปี มีระยะเวลาในการปฏิบัติงาน ต่ำกว่า 5 ปี มีการศึกษาต่ำกว่าระดับปริญญาตรี เครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล ได้แก่ แบบสอบถาม สถิติ ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และ ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของ Pearson (Pearson's Product Moment Correlation Coefficient) ผลการศึกษาเจตคติของพนักงานในด้านความปลอดภัยในการทำงานของพนักงานฝ่ายผลิตและในด้านการปรับปรุงพฤติกรรมในอุตสาหกรรมยานยนต์ อยู่ในระดับที่มากที่สุด และ พบว่า ความสัมพันธ์ระหว่างเจตคติของพนักงานด้านความปลอดภัยในการทำงานกับพฤติกรรมด้านความปลอดภัยในการทำงานมีผลในทิศทางเดียวกันอยู่ในระดับสูงมาก

จากการวิจัยในครั้งนี้ พบว่า พนักงานที่ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ที่เป็นบุคลากรที่ปฏิบัติงานในฝ่ายผลิตอุตสาหกรรมยานยนต์ ส่วนใหญ่เป็นเพศชาย มีอายุระหว่าง 18-28 ปี มีระยะเวลาในการปฏิบัติงาน ต่ำกว่า 5 ปี มีการศึกษาต่ำกว่าระดับปริญญาตรี มีเจตคติที่ดีต่อความปลอดภัยในการทำงานและมีพฤติกรรมด้านความปลอดภัยในการทำงานนับว่าเป็นสิ่งที่ดีอย่างยิ่งต่อองค์กร

5.2 ข้อเสนอแนะ

5.2.1 องค์กรควรมีการจัดกิจกรรมส่งเสริมความดีด้านการรักษาความปลอดภัยในการทำงานเพื่อเป็นขวัญและกำลังใจให้พนักงานดูแลความปลอดภัยของโรงงานทั้งนี้จะนำมาซึ่งความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินขององค์กรก็จะทำให้พนักงานมีเจตคติที่ดีและมีพฤติกรรมด้านความปลอดภัยที่ดียิ่งขึ้น

5.2.2 ผู้บริหารควรนำหลักการและทฤษฎีด้านการจัดการสิ่งแวดล้อมมาจัดเป็นกิจกรรมเพื่อเพิ่มพูนความรู้และประสบการณ์ให้แก่พนักงานด้านความปลอดภัย

5.2.3 พนักงานทุกคนและทุกระดับชั้นบังคับบัญชาควรมีการสื่อสารที่ดีเพื่อถ่ายทอดการรักษาความปลอดภัยในการทำงานและสร้างให้เป็นวัฒนธรรมองค์กรเพื่อความยั่งยืน ทั้งนี้เพื่อให้มีการดูแลซึ่งกันและกันระหว่างพนักงานซึ่งจะสร้างความสัมพันธ์อันดีต่อกัน

เอกสารอ้างอิง

- [1] ทิพรพรรณ ศิริคุณ. (2542). *คุณภาพชีวิตการทำงานกับความผูกพันต่อองค์กร: กรณีศึกษา บริษัทบริหารสินทรัพย์สถาบันการเงิน*. [วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต], มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- [2] ศิวพร เล็งไพบูลย์. (2545). *ความสัมพันธ์ระหว่างการรับรู้สภาพแวดล้อมในการทำงาน ความเครียดในการทำงาน และความผูกพันต่อองค์กรของพนักงานสำรวจที่นั่งของบริษัทการบินไทย*. [วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต], มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- [3] Deng, L., Zhong, M., Liao, L., Lai, P. and Lai, S. (2019). Research on Safety Management Application of Dangerous Sources in Engineering Construction Based on BIM Technology. *Advances in Civil Engineering*, 2019(-), 1-10. <https://doi.org/10.1155/2019/7450426>
- [4] Hinkle, D. E., Wiersma, William, and Jurs, S. G. (2003). *Applied Statistics for the Behavioral Sciences. (5th ed.)*. N.Y.: Houghton Mifflin.
- [5] จินณพัทธ์ พูนสวัสดิ์ และ สุพรรณ ปล่อยกระโทก. (2553). *ความสัมพันธ์ระหว่างการรับรู้ปัจจัยเสี่ยงด้านความปลอดภัยกับการปฏิบัติตามหลักการ 5 ส ของพนักงานช่างไฟฟ้า*. [วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต] มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ
- [6] Katz, D. (1960). The Functional Approach to the Study of Attitudes. *Public Opinion Quarterly*, 24(2), 163-204.
- [7] Belkin Gary S and Skydell R H (1979). *Foundation of Psychology*. Boston: Houghton Mifflin.
- [8] Foster, C. R. (1975). *Psychology for Life Adjustment*. Chicago: American Technician Society.
- [9] Lazareto, Reyes, Joseph Anthony. (2014). Environmental Attitudes and Behaviors in The Philippines. *Journal of Educational and Social Research MCSEER Publishing*. 4(6), 87-102. DOI: 10.5901/jesr.2014.v4n6p87